

Бойко О.В., д.е. н., професор

МЕТОДОЛОГІЯ СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНИХ ТА СОЦІАЛЬНО-ПОВЕДІНКОВИХ НАУК

Запорізька державна інженерна академія, кафедра МОУП

Актуальність дослідження в тому, що сучасний соціально-економічний розвиток характеризується постійним оновленням системи наукових знань, інтенсивним зростанням кількості та складності інформації. Центральною проблемою є дослідження методів і підходів наукового пізнання соціально-гуманітарних та соціально-поведінкових наук, завдяки яким можна глибоко проникнути в сутність досліджуваних явищ і процесів об'єктивної дійсності. Методологія (гр. *tethodos* - спосіб, метод і *logos* - наука, знання) - вчення про правила мислення при створенні теорії науки. Методологію розглядають як вчення про науковий метод пізнання або як систему наукових принципів, на основі яких базується дослідження і здійснюється вибір сукупності пізнавальних засобів, методів, прийомів дослідження. Філософська методологія виконує два типи функцій: 1) виявляє смисл наукової діяльності та її взаємозв'язки з іншими сферами діяльності, тобто розглядає науку стосовно практики, суспільства, культури людини; 2) вирішує завдання вдосконалення, оптимізації наукової діяльності, виходячи за межі філософії, хоча й спирається на розроблені нею світоглядні й загальнометодологічні орієнтири. Методологія - це концептуальний виклад мети, змісту, методів дослідження, які забезпечують отримання максимально об'єктивної, точної, систематизованої інформації про процеси та явища, що досліджуються. Методологія – сукупність методів і прийомів, націлених на вивчення сучасного соціуму. Розрізняють фундаментальні, загальнонаукові принципи, що становлять власне методологію, конкретно-наукові принципи, що лежать в основі теорії тієї чи іншої дисципліни або наукової галузі, і систему конкретних методів і технік, що застосовуються для вирішення спеціальних дослідницьких завдань. Методологія виконує такі функції: визначає способи здобуття наукових знань, які відображають динамічні процеси та явища; направляє, передбачає особливий шлях, на якому досягається певна науково-дослідницька мета; забезпечує всебічність отримання інформації щодо процесу чи явища, що вивчається; допомагає введенню нової інформації до фонду теорії науки; забезпечує уточнення, збагачення, систематизацію термінів і понять у науці; створює систему наукової інформації, яка базується на об'єктивних фактах, і є логіко-аналітичним інструмент наукового пізнання. Методологія та організація наукових досліджень вивчає закономірності функціонування та розвитку науки, структуру і динаміку наукового пізнання, глибокого проникнення в сутність досліджуваних явищ та процесів соціально-гуманітарних та соціально-поведінкових наук.

Література:

1. Воронкова В.Г. Формування синергетично-рефлексивної моделі самоуправлінського суспільства: цивілізаційний контекст // Гуманітарний вісник Запорізької державної інженерної академії. 2012. Вип. 49. С.17-28.
2. Воронкова В.Г. Формування антропологічної парадигми політичного менеджменту в умовах глобалізації // Гуманітарний вісник Запорізької державної інженерної академії. 2008. Вип. 34. С.24-42.
3. Переломова О.С. Інтертекстуальність як системотвірна текстово-дискурсивна категорія // Гуманітарний вісник Запорізької державної інженерної академії. 2008. Вип. 34. С.87-95.
4. Кивлюк О.П. Глобалізація та інформатизація освіти в предметному полі філософії освіти // Гуманітарний вісник Запорізької державної інженерної академії. 2014. Вип. 57. С.192-200.